

Organisatieonderdeel Korpsstaf
Juridische Zaken
Wob-coördinatiedesk
Behandeld door [REDACTED]
Functie Juridisch medewerker
Bezoekadres Nieuwe Uitleg 1
2514 BP Den Haag
Telefoon [REDACTED]
E-mail wobcoördinatiedesk@knp.politie.nl

Ons kenmerk KNP15001264

Retouradres: Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Uw kenmerk

Datum 5 juli 2016

Bijlage(n) 1 tot 27 en A, B en C

Pagina 1/6

VERZONDEN 05 JULI 2016

Onderwerp Beslissing op bezwaar

Geachte heren,

Bij brief van 16 november 2015 heeft u een bezwaar ingediend tegen mijn besluit van 12 oktober 2015 voorzien van kenmerk KNP15001264 met betrekking tot uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) aangaande het interne onderzoek naar professor Maat.

Uw bezwaarschrift heb ik op 17 november 2015 ontvangen en bij brief van 4 december 2015 heb ik de ontvangst aan u bevestigd. Hiermee maak ik u mijn beslissing op bezwaar bekend.

Procesverloop

U verzoekt om openbaarmaking van documenten die betrekking hebben op het interne onderzoek naar professor Maat uitgevoerd door de afdeling Veiligheid Integriteit en Klachten (hierna: VIK) van de politie. Op 12 oktober 2015 heb ik een besluit genomen en per brief aan u gezonden. In het besluit staat dat de Wob niet van toepassing was, aangezien de documenten reeds openbaar waren op de website van de politie.

Bij brief van 16 november 2015 en door mij ontvangen op 17 november 2015 is uw bezwaarschrift ontvangen. Na de ontvangst van uw bezwaarschrift heb ik u bij brief van 3 februari 2016 uitgenodigd voor een hoorzitting bij de Bezwarenadviescommissie Wet openbaarheid van bestuur (hierna: de commissie) ontvangen. Op 18 februari 2016 heeft de commissie een hoorzitting gehouden op de locatie Nieuwe Uitleg 1 te Den Haag. Hier was de heer [REDACTED] als gemachtigde van [REDACTED] aanwezig.

Ontvankelijkheid

Uw bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken na bekendmaking van het besluit. Het bezwaarschrift bevatte tevens de gronden van uw bezwaar. Het bezwaarschrift voldoet aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen, zodat u ontvankelijk bent in uw bezwaar.

Beoordeling in primair besluit

In het besluit van 12 oktober 2015 op uw Wob-verzoek werd besloten dat de Wob niet van toepassing was, daar de informatie reeds openbaar was. Uw verzoek werd derhalve afgewezen. Voor de door u verzochte informatie werd u verwezen naar de website van de politie.

Gronden van bezwaar

Als gronden voor het bezwaar voert u het volgende aan:

Algemeen

De Wob is altijd van toepassing, ook inzake alle actief openbaar gemaakte documenten; toen het Wob-verzoek ingediend werd was nog niets van het gevraagde actief openbaar; een verzoeker heeft recht op een beslissing die voldoet aan de Awb waaronder aan het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel; de stelling dat het gevraagde openbaar is, is niet juist, er is immers veel gezwart.

Meer specifiek

- Er lijkt bewust gekozen voor een constructie met actieve openbaarheid met daaraan gekoppeld een te marginale vorm van beslissen. Dit is een ontoelaatbare uitholling van de procespositie en in strijd met alles waar de Awb en de Wob voor staan.
- Het moment van indiening van het Wob-verzoek geldt bij een verzoek als het toetsingsmoment. Destijds was nog geen sprake van actieve openbaarheid.
- Het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel is met voeten getreden; U stelt geen volwaardige beslissing te hebben ontvangen; Daarnaast stelt u dat de beslissing inhoudelijk niet correct is; U stelt dat overwegingen ontbreken in de beslissing en er is niet naar uw verstrekingsvoorkeur gekeken.
- De beslissing voldoet niet aan de Awb en de Wob; Er ontbreekt een volwaardige beslissing op elk vraagdeel met daarbij specifieke weigeringsgronden en overwegingen.

Ten aanzien van de toelichting bij de stukken gepubliceerd op de website:

- De weigeringsgrond van artikel 10.2.2 Wob bestaat niet;
- Bij de weigeringsgrond van artikel 10.2.d Wob wordt waarschijnlijk bedoeld met wat onder 4 staat vermeld.
- De weigeringsgrond van artikel 10.2.g Wob is niet valide ingebracht.
- De weigeringsgrond van artikel 11.1 Wob is te breed ingezet.
- U maak geen bezwaar tegen de gebruikte weigeringsgrond van artikel 10.2.e Wob.
- Er is niet terughoudend geweigerd. Er is nergens gepoogd om feiten en dergelijke te isoleren of samenvattingen te verstrekken.
- U vindt het een zeer onwaardige beslissing en vraagt om heroverweging indachtig de letter en geest van de Awb en de Wob. U gaat er hierbij vanuit dat grote delen van het thans geweigerde wel openbaar worden gemaakt en dat van de overige delen feiten en dergelijke geïsoleerd worden, zodoende zij verstrekt kunnen worden in samengevatte vorm.

Inhoudelijke beoordeling van uw bezwaren

Op 8 juni 2016 heeft de commissie haar advies op uw bezwaar uitgebracht. Het advies treft u aan bij deze beslissing op uw bezwaarschrift. Hieronder ga ik puntsgewijs in op de bezwaargronden, het advies van de commissie en mijn beoordeling van het advies.

Algemeen

Op grond van artikel 7:11 van de Awb zal ik het door u bestreden besluit volledig heroverwegen. Ik volg hierbij het advies van de commissie. Ik zal dit nader uiteenzetten.

Ik deel het standpunt van de commissie dat het tijdstip van indiening van het verzoek om openbaarmaking bepalend is voor het hieromtrent te nemen besluit met inbegrip van de motivering van de – op onderdelen – toegepaste weigeringsgronden. Het verzoek mocht dan ook niet worden afgewezen wegens voorafgaande publicatie van de opgevraagde documenten. Tijdens de hoorzitting is dit punt tevens door de vertegenwoordiger van de korpschef erkend.

Daarnaast deel ik het standpunt van de commissie voor wat betreft de verstrekingsvoorkeur van een verzoeker. Een bestuursorgaan mag van de verstrekingsvoorkeur van een verzoeker afwijken indien de vlotte voortgang van de werkzaamheden dat vereist. De commissie stelt dat onder het huidige recht artikel 2:14, eerste en tweede lid, van de Awb in de weg staat aan openbaarmaking via de website van de politie. De commissie is derhalve van mening dat binnen de grenzen van de artikelen 7, tweede lid, van de Wob en de artikelen 2:14, eerste en tweede lid, van de Awb, tevens de wijze van verstrekking nader dient te worden bepaald. U heeft in het verzoek aangegeven een kopie van de verzochte documenten te wensen. De documenten zijn – anders dan u verzocht – gepubliceerd op internet. Tijdens de hoorzitting is gebleken dat u kennis heeft gedragen van de documenten die gepubliceerd zijn op de website van de politie. Naar aanleiding van het advies van de commissie zal in voorkomende gevallen zoveel mogelijk de door u aangegeven verstrekingsvoorkeur worden gevolgd, tenzij een vlotte voortgang van werkzaamheden anders vereist. Nu mij tijdens de hoorzitting is gebleken dat u van de inhoud van de documenten op de website van de politie op de hoogte bent, zal ik geen kopie meer verstrekken. Mocht u desondanks een kopie willen ontvangen, dan kunt u hierover met mij contact opnemen en zal ik er zorg voor dragen dat dit alsnog gebeurt.

Naast de publicatie van – al dan niet zwart gelakte – documenten werd tevens een toelichting gepubliceerd op de website van de politie. Zoals op de hoorzitting naar voren werd gebracht, werd geacht dat deze toelichting onderdeel uitmaakte van het afwijzende primaire besluit. De commissie is voor haar advies uitgegaan van de toelichting in samenhang met de het primaire besluit als was het een partieel geweigerd verzoek. Zoals tijdens de hoorzitting naar voren werd gebracht is de besluitvorming omtrent uw Wob-verzoek afgehandeld tezamen met soortgelijke Wob-verzoeken van andere verzoekers. Achteraf bezien had in het primaire besluit de toelichting zoals deze op de website van de politie werd gepubliceerd opgenomen moeten worden. Door deze handelswijze is onterecht het beeld ontstaan dat de politie actieve openbaarheid kiest met hieraan gekoppeld een te marginale vorm van besluitvorming. De afwegingen zijn gericht op zoveel mogelijk openbaarmaking met in acht neming van de bijzondere belangen die de politieorganisatie heeft bij interne onderzoeken. De documenten die betrekking hebben op het interne onderzoek naar professor Maat waar u openbaarheid van verzocht, zijn allen dan ook beoordeeld op grond van de Wob. Op het internet zijn documenten deels openbaar gemaakt en de belangenafweging is opgenomen in een algemene toelichting die tevens op internet is gepubliceerd. Deze toelichting had – zoals de commissie terecht heeft overwogen – deel moeten uitmaken van het primaire besluit. Er had niet slechts een verwijzing in het primaire besluit mogen zijn opgenomen.

Toelichting en weigeringsgronden

In het bezwaarschrift stelt u dat de weigeringsgrond artikel 10.2.2 Wob niet bestaat. In de toelichting staat behalve het artikelnummer ook verwoord dat het gaat om de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen. Deze weigeringsgrond is opgenomen in artikel 10, tweede lid onder d, van de Wob. Tijdens de hoorzitting is aangegeven dat in de toelichting abusievelijk artikel 10.2.2 Wob is geschreven en dat hier artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob wordt bedoeld. Doordat tevens in woorden staat beschreven welke weigeringsgrond dit betreft is heeft u – blijkens uw bezwaarschrift – terecht aangenomen dat het om artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob gaat. Ik herstel hierbij deze –kenbare- fout.

Voor een gedeelte van de documenten zijn de weigeringsgronden van artikel 10, tweede lid, sub d, van de Wob in combinatie met artikel 10, tweede lid, sub g, van de Wob gebruikt. Ik deel het standpunt van de commissie voor wat betreft deze weigeringsgronden. De commissie is van oordeel dat de door mij beoogde vertrouwensbescherming van politieambtenaren en getuigen niet onder de weigeringsgrond "inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen" in artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob kan worden gebracht, maar wel als "onevenredige benadeling" van de politie in de zin van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Openbaarmaking op deze grond kan worden geweigerd. Ik deel het standpunt van de commissie en ik verwijs u voor de nadere motivering naar het advies van de commissie.

De commissie is daarnaast van oordeel dat weigeringsgrond in artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob in hoofdzaak beperkt is tot de documenten inzake afgelegde verklaringen en persoonlijke e-mails, in tegenstelling tot het Rapport van relaas en de bijlagen. Het Rapport van relaas en de bijlagen zijn naar aanleiding van het advies van de commissie door mij volledig heroverwogen. Hierbij heb ik het advies van de commissie voor wat betreft de detaillering in de toepassing van de weigeringsgronden in acht genomen. De bijlagen – bestaande uit e-mails – heb ik opnieuw beoordeeld. Dit heeft er toe geleid dat ik heb besloten meer informatie openbaar te maken. Tevens heeft dit er toe geleid dat ik vollediger ben geweest in het benoemen van de toegepaste weigeringsgronden.

In de e-mails zijn persoonsgegevens weggehaald op grond van artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob. Bij sommige e-mails is hierdoor onduidelijk of de e-mails zijn gestuurd tussen politieambtenaren intern of met ambtenaren van andere bestuursorganen of derden. Waar dit niet meer leesbaar is heb ik met letters achter de geanonimiseerde gedeelten beschreven om welk bestuursorgaan het gaat. Tevens zijn in de e-mails gedeelten van de inhoud weggelakt op grond van het interne beraad, artikel 11, eerste lid, van de Wob, dan wel de onevenredige benadeling van de politieorganisatie, artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Na de herbeoordeling van de e-mails acht ik het belang van de – mogelijke – onevenredige benadeling van de politieorganisatie groter dan het belang van openbaarmaking. Daarnaast zijn gedeelten van e-mails geanonimiseerd op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob. Hierin wordt bepaald dat informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, niet openbaar hoeft te worden gemaakt voor zover het gaat om persoonlijke beleidsopvattingen. Het interne beraad ziet in dit geval op het interne overleg dat plaatsvindt tussen ambtenaren van de politie onderling en het overleg met vertegenwoordigers van andere organisaties. De documenten zijn een weergave van een vertrouwelijk en informeel gesprek en geen – formeel vastgestelde – notulen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden onder meer verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen en conclusies, welke voorkomen in de e-mails. Ambtenaren moeten in alle openhartigheid onderling en met burgers kunnen communiceren. Bestuursrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft bepaald dat het interne karakter van een stuk wordt bepaald door het oogmerk waarmee dit is opgesteld¹. Gelet hierop verstrek ik geen informatie over de persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen in de documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad.

Ik acht het voorts niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie daarnaast dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Indien er in bovengenoemde documenten feiten staan die zodanig verweven zijn met de persoonlijke beleidsopvattingen dat die daar niet los van kan worden gezien, maak ik ook deze informatie niet openbaar.

¹ ABRvS, 4 maart 2015, ECLI:NL:RVS:2015:647

Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de commissie en de toelichting die op de website van de politie is geplaatst. Nu ik gedetailleerd heb aangegeven welke weigeringsgrond op welk gedeelte van toepassing is en ik daarnaast kenbaar hem gemaakt om welk bestuursorgaan het gaat voor wat betreft de afzenders en ontvangers, ben ik van mening dat ik voldoende gedetailleerd en gemotiveerd kenbaar heb gemaakt welke belangen ik heb afgewogen waarom ik het belang van het interne beraad en het – eventuele – nadeel voor de politieorganisatie en maatschappij van groter belang acht.

In uw bezwaarschrift heeft u tevens bezwaar gemaakt tegen de (ruime) toepassing van artikel 11, eerste lid, van de Wob, de uitzondering voor documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. De commissie stelt vast dat er in onvoldoende detaillering van de toegepaste, ten dele overlappende, weigeringsgronden, is voorzien. De commissie stelt vast dat dit in het bijzonder geldt voor het Rapport van relaas. Ik deel dit standpunt van de commissie. Ik wil u er verder op wijzen dat op 3 februari 2016 een nieuw versie van het Rapport van relaas op de website is geplaatst, waarbij meer openbaar is gemaakt dan in eerste instantie. Tijdens de hoorzitting is naar voren gebracht dat u op 3 februari 2016 niet op de hoogte bent gesteld van deze wijziging. Dat betreurt ik. De procedures binnen de Wob-coördinatiedesk zijn aangepast om zodoende eventuele wijzigingen kenbaar te maken aan de verzoeker. Bij deze beslissing ontvangt u van mij het Rapport van relaas met hierbij gedetailleerde verwijzing naar weigeringsgronden die van toepassing zijn. Ik merk hierbij op dat artikel 11, eerste lid, van de Wob niet meer als weigeringsgrond wordt gehanteerd ten aanzien van het Rapport van relaas.

Tijdens de kennisneming van het dossier trof de commissie als bijlage een document aan, waarvan openbaarmaking is geweigerd. De commissie is van oordeel dat een heroverweging op zijn plaats is en dat het betreffende document openbaar gemaakt dient te worden. Ik deel het standpunt van de commissie voor wat betreft dit document. Na heroverweging heb ik besloten het desbetreffende document alsnog openbaar te maken. Bij deze beslissing op bezwaar ontvangt u het document als bijlage. Dit betreft de brief aan de minister van Veiligheid en Justitie afkomstig van de universiteit van Dundee (Schotland).

Beslissing op bezwaar

Gelet op het voorgaande neem ik het advies van de commissie volledig over en besluit als zoals hiervoor overwogen. De genoemde documenten en detaillering van de toepaste weigeringsgronden verstrek ik via de bijlagen aan u en maak ik zodoende openbaar.

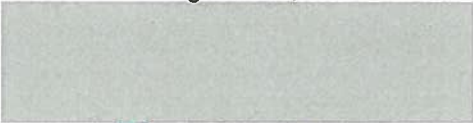
Rechtsmiddelenclausule

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit beroep instellen bij de rechtbank, binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het beroepschrift zijn woonplaats in Nederland heeft. Indien de indiener van het beroep geen woonplaats in Nederland heeft, is de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan het bestuursorgaan zijn zetel heeft bevoegd. Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Awb zijn ondertekend en tenminste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.

U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). U kunt op de genoemde site de precieze voorwaarden vinden.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

drs. E.S.M. Akerboom
korpchef

Bijlagen:

- A. Advies Bezwaaradviescommissie
- B. Rapport van Relas
- C. Brief van de universiteit van Dundee

De mails zijn afzonderlijk voorzien van een nummering:

1. Mail inzake overzicht klachten
2. Mail media
3. Mail woordvoering Landelijke eenheid (verder LE) aan Hoofd Operationele Expertise (verder HOPEX) van de LE
4. Mail intern overleg mediaverzoek
5. Mail hoofd familierechercheurs aan NCTV inzake reactie nabestaanden
6. Mail reactie LTFO over media
7. Mail contactgegevens
8. Mail Algemeen Commandant aan politiechef inzake akkoord brief aan Minister
9. Mail Open Source Intelligence van de LE aan Operationele Expertise van de LE
10. Mail inzake lezing aan HOPEX
11. Mail aan HOPEX inzake gesprek
12. Mail Slachtoffer hulp Nederland aan HOPEX
13. Mail inzake opdracht onderzoek Afdeling Veiligheid Integriteit en Klachten
14. Mail inzake opzet lijn brieven intern
15. Mail Bestuurszaken aan politiechef
16. Mail inspectie gezondheidszorg aan HOPEX
17. Mail woordvoering aan HOPEX
18. Mail woordvoering LE aan HOPEX inzake brief aan minister van de korpchef
19. Mail inzake mediaverzoek intern beraad
20. Mail vraag inzake Webredactie
21. Mail Bestuursondersteuning LE (verder BO) aan Politiechef LE inzake brief
22. Mail BO aan Bestuurszaken korpsstaf inzake conceptbrief
23. Mail BO aan HOPEX inzake brief minister
24. Mail BO aan Algemeen Commandant en HOPEX inzake Kamervragen
25. Mail ministerie aan HOPEX
26. Mail Hoofd Identificatieteam aan Allen
27. Mail Bestuurszaken aan HOPEX

